

ಪಂಪನ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ

ಶ್ರೀಮತಿ ಜೀವಿತ ಡಿ.

ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕಿ, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ, ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಂಜುನಾಥೇಶ್ವರ ಕಾಲೇಜ್
ಆಫ್ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್, ಮಂಗಳೂರು.

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15791160>

ABSTRACT:

ಪಂಪನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಆದಿಕಾವ್ಯ ಪರಂಪರೆಯ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಕವಿ. ಅವನು ರಚಿಸಿದ ಆದಿಪುರಾಣ ಮತ್ತು ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ವರ್ಣನೆ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಪಾತ್ರದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹಿಮವಂತದ ಶೃಂಗಗಳು, ಹೂವಿನ ಸುಗಂಧ, ನದಿಗಳ ಹರಿವು, ಋತುಚಕ್ರದ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಮೂಲಕ ಪಂಪನು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಕಾವ್ಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಇಂತಹ ವರ್ಣನೆಗಳು ಕಾವ್ಯದ ಭಾವನಾತ್ಮಕತೆ ಮತ್ತು ಸಾಂದರ್ಭಿಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ. ಜೈನ ಧರ್ಮದ ಚಿಂತನೆಗಳೊಡನೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಪಂಪನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಹೆಣೆಯುತ್ತಾನೆ. ಈ ಅಧ್ಯಯನವು ಪಂಪನ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಕಲಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ತಾತ್ವಿಕ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಪಂಪನು ಪ್ರಕೃತಿಯ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಕೇವಲ ದೃಶ್ಯವೈಭವವನ್ನಷ್ಟೆ ತೆರೆದಿಡುವುದಿಲ್ಲ, ಅದು ಪಾತ್ರಗಳ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ, ಸಂಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಧರ್ಮ-ತಾತ್ವಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಯುದ್ಧದ ನಡುವೆ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಶಾಂತಿಯ ಭಾವನೆ, ವನವಾಸದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಆಪ್ತತೆಯ ವಿವರಗಳು ಪಂಪನ ಅನುಭವಪೂರ್ಣ ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಜೈನ ಧರ್ಮದ ಅಹಿಂಸಾ ತತ್ವ, ತ್ಯಾಗ ಮತ್ತು ಶುದ್ಧತೆಯಂತೆ, ಪ್ರಕೃತಿಯ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಅವಲೋಕನ ಕೂಡ ಪಂಪನ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತಾತ್ವಿಕ ಗಂಭೀರತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಈ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಪಂಪನ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಶೈಲಿ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ತಾತ್ವಿಕ ಮುಖಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪಂಪನ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಚಿತ್ರಣ ಕೇವಲ ಕಲಾತ್ಮಕವಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲದೆ, ತಾತ್ವಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅರ್ಥವನ್ನು ಸಹ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇದು ಒತ್ತಿಹೇಳುತ್ತದೆ.

KEYWORDS:

ಮನಸ್ಸಿತಿ, ಪ್ರತಿಬಿಂಬ, ಪ್ರಕೃತಿ, ಕಲಾತ್ಮಕ, ಭಾವೋದ್ವೇಗ, ಸಂಕೇತ, ಭಾವವಿಶ್ವ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೊದಲ ಪ್ರಮುಖ ಕವಿ ಎಂದೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪಂಪನು ಹತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು. ಜೈನ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಅವನು ಪ್ರೇರಿತನಾಗಿ ಪೌರಾಣಿಕ ಕಥೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಶ್ರದ್ಧೆ, ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ತತ್ವಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮನೋಹರ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಆತನ ಕಾವ್ಯಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ಪಂಪನ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಅಲ್ಲ ಅದು ಪಾತ್ರಗಳ ಮನಸ್ಸಿನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಆತನು “ಆದಿಪುರಾಣ” ಮತ್ತು “ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯ” ಎಂಬ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದನು. ಈ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಪನು ಧಾರ್ಮಿಕ ತಾತ್ವಿಕತೆಯೊಂದಿಗೆ ಭಾವನಾತ್ಮಕತೆ, ಕಾವ್ಯಶೈಲಿ, ಶಾಸ್ತ್ರೀಯತೆ ಮತ್ತು ನೈಸರ್ಗಿಕತೆಯ ಮೇಳವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಪಂಪನ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಚಿತ್ರಣ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅವನು ನಿಸರ್ಗವನ್ನು ಕೇವಲ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿ ಬಳಸದೆ, ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರಗಳ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು, ಸಂದರ್ಭಗಳ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು, ಮತ್ತು ಸ್ವದನಾತ್ಮಕತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಲು ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಪಂಪನು ಉಪಮೆ ಮತ್ತು ರೂಪಕಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ನಯವಾಗಿ ಕಾವ್ಯಗೊಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಕಾಡು, ನದಿ, ಪರ್ವತ, ವೃಕ್ಷಗಳು ಕಥಾ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರಗಳು ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಂವಾದ ನಡೆಸಿದಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಪಾಂಡವರು ವನವಾಸದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ವೃಕ್ಷದ ನೆರಳು, ನದಿಯ ಶಬ್ದ, ಹುಲ್ಲು ಹಾಸಿನ ತಂಪು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಭಾವನೆಗಳ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಾಗಿ ಮೂಡಿವೆ. ಪಂಪನು ಋತುಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾನವ ಜೀವನದ ಹಂತಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತಾನೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ವಸಂತ ಋತು ಪ್ರೇಮದ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ, ಶರದ್ ಋತು ವೈರಾಗ್ಯ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಗದ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಅವನ ಉಪಮೆಗಳ ಶೈಲಿ ಕಾವ್ಯದ ಶಿಸ್ತಿನೊಂದಿಗೆ ಕನ್ನಡದ ಲಾಲಿತ್ಯವನ್ನು ಮೆರೆಯುತ್ತದೆ. ಶಬ್ದ ಚಾತುರ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಸಜೀವವಾಗಿ ಹಂಚುತ್ತದೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಕಲಾತ್ಮಕ ಚಿತ್ರಣ, ಪಂಪನ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಹಾಗೂ ಮಾನವ ಬದುಕಿನ ಅನಿವಾರ್ಯ ಅಂಶವಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಪಂಪನು ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಕೇವಲ ವಸ್ತುಗಳ ಗುಚ್ಛವಾಗಿ ಕಾಣದೇ, ಅದರಲ್ಲಿ ಜೀವಂತಿಕೆಯನ್ನು ತುಂಬುತ್ತಾನೆ. ಆತನ ನೋಟದಲ್ಲಿ ಮರಗಳು, ನದಿಗಳು, ಪರ್ವತಗಳು, ಹೂವಿನ ತೋಟಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ಜೀವಂತ, ಭಾವಪೂರ್ಣ ಅಂಶಗಳಾಗಿವೆ.

ಆದಿಪುರಾಣದಲ್ಲಿ, ಜೈನ ತತ್ವದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಭಿನ್ನ ರಂಗುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಬಿಂಬಿಸಲಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಋಷಭದೇವನ ತಪಸ್ಸಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಶಾಂತಿಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಪಂಪನು ಅನನ್ಯತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾನೆ. “ಸಂಜೆಯ ಚಂದ್ರನ ಕಿರಣಗಳಲ್ಲಿ ತಪಸ್ವಿಯ ಶರೀರ ಚಂದದ ಕಂಚಿನಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ವೃಕ್ಷಗಳು

ನಿಸ್ಸನವಾಗಿದ್ದವು, ನದಿಯು ಜರ್ಜರಿತ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು.” ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಮಾನವ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಸಹಭಾಗಿರಾಗಿರುವಂತೆ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಪಂಪನ ನಿಸರ್ಗದರ್ಶಿಯು ತಾತ್ವಿಕತೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಜೈನ ತತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಗ್ರಹ ತ್ಯಾಗ, ಅಹಿಂಸಾ, ತಪಸ್ಸು ಇವು ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದ್ದರಿಂದ, ನಿಸರ್ಗವು ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ, ಶುದ್ಧ, ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯು ಪಂಪನ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. “ಪರ್ವತದ ಮೇಲೆ ಕೂರುವ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಗಾಳಿಯ ಸ್ಪರ್ಶವೂ ತೃಪ್ತಿಯ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ” ಎಂಬ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಪನ ಜ್ಞಾನತಾತ್ವಿಕ ನೋಟವೂ ಸಹ ಪ್ರತಿಫಲಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮೂಲಕ ಭಾವದ ನಿರೂಪಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ.

ಪಂಪ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಚಿತ್ರಣ, ಹಸ್ತಿನಾಪುರದ ವೈಭವವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವಾಗ, ಆ ಪ್ರದೇಶದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ನದಿಗಳ ಸುಂದರ ಪ್ರವಾಹಗಳು, ಹಸಿರು ಪರ್ವತಗಳು, ಹೂವಿನ ಸುಗಂಧದಿಂದ ತುಂಬಿದ ತೋಟಗಳು ಮತ್ತು ಹಕ್ಕಿಗಳ ಮಧುರ ಕೂಜನಗಳು ಪರಿಸರದ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ವರ್ಣನೆಗಳು ಕೇವಲ ಸ್ಥಳದ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಜೀವನ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಪಂಪನ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಪಾತ್ರಗಳ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಥಾ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಹೇಗೆ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಪಂಪನು ಪಾಂಡವ-ಕೌರವರ ಪುರಾಣ ಕಥೆಯನ್ನು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ವಿನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಮಹಾಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ, ಪ್ರೇಮ, ರಾಜಕೀಯ, ಸ್ನೇಹ ಇವುಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಚಿತ್ರಣ ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ಪಾಂಡವರು ಅರಣ್ಯವಾಸ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಪ್ರಕೃತಿ ಅದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ವೈಭವದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತವಾಗುತ್ತದೆ. “ಅರಣ್ಯವು ಹಸಿರು ಹಿಮಪರ್ವತದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿತ್ತು; ಹಕ್ಕಿಗಳ ಕೂಗು ಶ್ರವಣಸುಖವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿತ್ತು. ವೃಕ್ಷಗಳ ಮರುಭಾಷೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಗಂಭೀರತೆಯ ಪ್ರತಿರೂಪವಾಗಿತ್ತು.” ಇವು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಯುದ್ಧದ ನಾಟಕೀಯತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮೇಘಗಳ ಗುಡುಗು, ಮಿಂಚಿನ ಹೊಳಪು, ಬಿರುಗಾಳಿಯ ವೇಗ - ಈ ಎಲ್ಲವೂ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಆತ್ಮಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಭಾವೋದ್ವೇಗಗಳ ಸಂಕೇತಗಳಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿವೆ.

ಪ್ರಕೃತಿಯ ಉಪಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಕವಿತ್ವದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆ:

ಪಂಪನು ಉಪಮೆಗಳ ಮೂಲಕ ನಿಸರ್ಗದ ದೃಶ್ಯವರ್ಣನೆಗೆ ಪೌಷ್ಟಿಕತೆಯನ್ನೇ ಸೇರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನದಿಯ ಹರಿವನ್ನು ಗಂಧರ್ವಕಲೆಯ ಹಾಯಿನೊಂದಿಗೆ

ಹೋಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮೇಘದ ಸಂಚಲನವನ್ನು ಯೋಧರ ಅಣಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹೂವಿನ ಗುಲಾಬಿ ವಾಸನೆಗೆ ನಾಯಿಕೆಯ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಹೋಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಉಪಮೆಗಳು ಕೇವಲ ಕಾವ್ಯಶೈಲಿಯ ಅಲಂಕಾರವಲ್ಲ, ಅವು ಕಾವ್ಯದ ಭಾವಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು, ಕವಿಯ ನೋಟದ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು, ಮತ್ತು ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ.

ಪಂಪನ ನಿಸರ್ಗದರ್ಶಿಯು ತಾತ್ವಿಕತೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ:

ಪಂಪನು ನಿಸರ್ಗವನ್ನು ತಾತ್ವಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ಜೈನ ತತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಗ್ರಹ ತ್ಯಾಗ, ಅಹಿಂಸಾ, ತಪಸ್ಸು ಇವು ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದ್ದರಿಂದ, ನಿಸರ್ಗವು ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ, ಶುದ್ಧ, ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯು ಪಂಪನ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. “ಪರ್ವತದ ಮೇಲೆ ಕೂರುವ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಗಾಳಿಯ ಸ್ಪರ್ಶವೂ ತೃಪ್ತಿಯ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ” ಎಂಬ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಪನ ಜ್ಞಾನತಾತ್ವಿಕ ನೋಟವೂ ಸಹ ಪ್ರತಿಫಲಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮೂಲಕ ಭಾವದ ನಿರೂಪಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ.

ಪಂಪನು ನಿಸರ್ಗದ ವಿವರಗಳ ಮೂಲಕ ಪಾತ್ರಗಳ ಆಂತರಿಕ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಎಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಯುದ್ಧದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಿಂಚು ಕಣ್ಣು ಚಿಮ್ಮುವ ರಾಗದಂತೆ, ಬಿರುಗಾಳಿ ಹೃದಯದ ಅಶಾಂತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಣ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಪ್ರೇಮದ ದೃಶ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂವಿನ ದಳಗಳು, ಹಸಿರು ತೋಟಗಳು, ಚಂದಿರದ ಬೆಳಕು ಇವು ನಾಯಕರ ಭಾವನಾತ್ಮಕತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತವೆ. ಸೌಂದರ್ಯಮಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಪಂಪನು ನಿಸರ್ಗವನ್ನು ಕೇವಲ ತಟ್ಟಿದಂತೆ ಚಿತ್ರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವಾಗ ಅದನ್ನು ವಿಭಿನ್ನ ಸಂವೇದನೆಗಳ ಮೂಲಕ ನೀಡುತ್ತಾನೆ - ದೃಷ್ಟಿ, ಶ್ರವಣ, ಘ್ರಾಣ, ಸ್ಪರ್ಶ - ಇವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಭಾಗವಾಗಿವೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಪಂಪನ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಸರ್ಗದ ಚಿತ್ರಣ ಒಂದು ನೈಜತೆಯಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ:

ಪಂಪನ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಚಿತ್ರಣ ಕೇವಲ ಶೈಲಿಕ ಅಲಂಕಾರವಲ್ಲ. ಅದು ಪಾತ್ರಗಳ ಮನೋಭಾವ, ಕಥೆಯ ಸನ್ನಿವೇಶ, ಧಾರ್ಮಿಕ ತಾತ್ವಿಕತೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿ, ಮತ್ತು ಒಂದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಜೀವನಶೈಲಿಯ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿದೆ. ಪಂಪನು ನಿಸರ್ಗವನ್ನು ಸಂವೇದನೆಯ ಆಧಾರವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಜೀವ ತುಂಬಿದನು. ಇದರಿಂದಾಗಿ, ಪಂಪನ ಕಾವ್ಯಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿಸರ್ಗದ ಹೊಸ ಜ್ಞಾನವನ್ನು, ಭಾವವಿಶ್ವವನ್ನು, ಮತ್ತು ಕಾವ್ಯಾಸ್ವಾದನೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು:

1. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ ಜಿ.ಎಸ್., (೨೦೧೬), ಪಂಪ: ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ, ಸಪ್ತ ಬುಕ್ ಹೌಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು.
2. ಪಂಪ, ಬೆಳ್ಳುವೆ ವೆಂಕಟನಾರಣಪ್ಪ (ಸಂ), (2018), ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯಂ ಪೊಡವಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರು.
3. ವೀರಣ್ಣ ಸಿ., (೨೦೧೭), ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ: ಸಂಪುಟ-೧, ನವಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.
4. ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತಕೋಟಿ, (೧995), ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗಾತಿ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಹಂಪಿ.

Funding:

This study was not funded by any grant.

Conflict of interest:

The Authors have no conflict of interest to declare that they are relevant to the content of this article.

About the License:

© The Authors 2024. The text of this article is open access and licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.